

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2018. május 16.

ARTISTA ISMERETEK

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2018. május 16. 8:00

Időtartam: 120 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Mielőtt munkához lát, figyelmesen olvassa el ezt a tájékoztatót!

A középszintű írásbeli érettségi vizsga megoldásához **120 perc áll rendelkezésére.**

Kérjük, tollat használjon! Ügyeljen arra, hogy kézírása jól olvasható legyen!

A feladatok megoldásához tartsa szem előtt az alábbi javaslatokat!

- Olvassa el figyelmesen a feladatokat!
- Kövesse figyelmesen a feladatlapon utasításait!
- Válaszait gondos mérlegelés után, lehetőleg javítás nélkül írja le!
- **Egyértelmű válaszokat** adjon, **egyértelmű jelöléseket** alkalmazzon – javítás esetén is! Javításnál húzza át a rontott szövegrészt határozottan! Az áthúzott szövegrész nem értékelhető.
- Válaszaiban **a lényeg** megfogalmazására törekedjen, **ne lépje túl a rendelkezésre álló helyet!**
- **Csak annyi válaszelemet írjon, amennyit a feladat kér! A tesztjellegű feladatokban minden helytelen válasz 1 pont levonással jár.** A feladatokra 0-nál kevesebb pont nem adható. Több jó válaszáért többletpont nem adható.
- Ügyeljen a NYELVHELYESSÉGRE! **Ha ugyanis válasza nyelvi okból nem egyértelmű vagy értelmetlen** – például egy mondatban nem világos, mi az alany – **nem fogadható el** akkor sem, ha egyébként tartalmazza a helyes kifejezést.

Eredményes munkát kívánunk!

Tesztjellegű kérdések

1. Egészítse ki a mondatokat!

- a) A magas egykerekűt ..... is hívják.
- b) A hossz tengely körüli fordulat a .....
- c) A két ponton függesztett kötél a ..... kötél.
- d) A lábzsonglőr többnyire ..... -ben fekvé dolgozik.
- e) A ..... az az állvány, amelyről az artista leugorva nyomja meg a deszkát.
- f) A kopftrapéz másik neve .....

3 pont	
--------	--

2. Melyik zsáner jellemző kifejezése az alábbiak?

- a) Koporsó, japán forgás, gurulós handstand, magas einhand, kverthandstand
.....
- b) Hátsó fecske, aufreizer, lehúzó handstand, kézből szaltó, vállból szaltó
.....
- c) Angyalka, saroklógás, malomforgás, derékbalansz, kelep felhúzóadás
.....
- d) Kiszállás, nagy labda, trunkafutás, átdobás, karikaforgatás
.....
- e) Alugrás, alsós kör, vetődés, talpforgás, Kovács-szaltó
.....

5 pont	
--------	--

3. Nevezze meg az alább meghatározott fogalmakat!

- a) Milyen artista szerepkör a flyer? .....
- b) Akrobaták egyik alap erősítő gyakorlata, eszközön támaszban végrehajtva:
.....
- c) Bármilyen artistaeszköz: .....
- d) Szabadátfordulás: .....
- e) Gyorsan kioldható, kikapcsolható fém összekötő elem: .....
- f) Végtelenített szövet rögzítőeszköz: .....
- g) A drót megfeszítésére használt eszköz: .....
- h) Védőeszköz fliegende számnál: .....
- i) Vállon vagy homlokon tartott egyensúlyozó eszköz, amelyre a társ felmászik:
.....

3 pont	
--------	--

4. Jelölje meg az alábbi állításokról, hogy igazak (I) vagy hamisak (H)! Írja a megfelelő betűjelet a vonalra!

- ..... a) A horizontális kötélén használunk londzsövet.
- ..... b) A hengeperzsen a fogó mindkét lábát strabátliba rakja.
- ..... c) A légtorna egyik gyakori eleme a térdlógás.
- ..... d) Biztos forrásból származó, tanúsítvánnyal ellátott anyagok és eszközök használata csökkenti a sérülésveszély kockázatát.
- ..... e) Forgó nélkül a csörlő drótkötele megtekeredhet.
- ..... f) A rhönraddal nem csak egyenes vonalban lehet mozogni.
- ..... g) A hintát nem a forgó hajtja.
- ..... h) Az ikáriában az untermann hason fekvé dolgozik.
- ..... i) Általában a mittelmann magasabb és/vagy nehezebb, mint az untermann.
- ..... j) A gumiasztal a dinamikus akrobatika zsánerei közé sorolható.

5 pont	
--------	--

5. Igen (I) vagy nem (N)? Írja le a helyes választ!

- ..... a) Recken lehet-e óriáskört két karral végrehajtani?
- ..... b) Kisebb-e a statikus terhelés ugyanazon test esetében, mint a dinamikus?
- ..... c) Tudhatjuk-e egy sekliről, hogy mekkora terhelést bír ki?
- ..... d) Kell-e engedélyt kérnünk más rekvizitének használatára a tulajdonostól?
- ..... e) Lehet-e ugródeszkáról szaltót ugrani négy emberre?
- ..... e) Lehet-e a kínai rúdról előre szaltózni és visszaérkezni a rúdra?

3 pont	
--------	--

6. Párosítsa az azonos a zsánerhez tartozó kifejezéseket! Írja a megfelelő betűjelet a vonalra!

1. Kiszaltó	A) saroklógás
2. Lehúzás handstand	B) strapare
3. Einfach	C) keresztfüggés
4. Kéz-láb csere	D) magas einhand
5. Térdforgás	E) visszaszaltó
6. Feltekeredés	F) Auerbach-szaltó

1. .... 2. .... 3. .... 4. .... 5. .... 6. ....

3 pont	
--------	--

7. Soroljon fel legalább öt munkavédelmi szempontot saját zsánerében, amelyet gyakorláskor, fellépéskor figyelembe kell venni a rendelkezésre álló térrel kapcsolatban!

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

5 pont	
--------	--

**8. Milyen testi képességek jellemeznék egy sikeres dinamikus akrobatát?
Soroljon fel legalább hármat!**

1. ....

2. ....

3. ....

3 pont	
--------	--

9. Húzza alá a megfelelő választ!

9.1. Kit neveztek a humbug királyának?

- a) Phineas Barnum
- b) Philip Astley
- c) John Ringling

9.2. Tipikusan melyik építményben zajlott a gladiatúra az ókori Rómában?

- a) Kőcirkuszban
- b) Az amfiteátrumban
- c) Maison Carrée-ban

9.3. Milyen alaprajzú volt a Circus Maximus porondja?

- a) Ovális
- b) Kör
- c) Négyzet

9.4. Hányadik évfordulóját ünnepli a modernkori cirkusz 2018-ban?

- a) 200 éves
- b) 250 éves
- c) 300 éves

4 pont	
--------	--

10. Jelölje meg az alábbi állításokról, hogy igazak (I) vagy hamisak (H)! Írja a megfelelő betűjelet a vonalra!

- ..... a) Jules Lèotard a lengőtrapéz első alkalmazója.
- ..... b) A ioculatorok középkori professzionális szórakoztatók voltak.
- ..... c) 2008-ban Párizsban nyert "Arany bohóc"-díjat a Richter lovas akrobata csoport.
- ..... d) A Budapesti Cirkuszfesztivált évente rendezik.
- ..... e) A Monte-Carlo-i Cirkuszfesztivált évente rendezik.

5 pont	
--------	--

11. Egészítse ki a mondatokat!

- a) A Niagara hőstét ..... -nak hívták.
- b) A „szelíd idomítás” bevezetése ..... nevéhez köthető.
- c) Paul Bouissac a ..... című könyvet írta.
- d) A Budapesti Cirkuszfesztivált a .....
..... szervezi és rendezi.
- e) A modernkori cirkusz ..... nevéhez köthető.

5 pont	
--------	--

12. Párosítsa össze a felsorolt cirkuszokat azzal az országgal, amely jellemző működési területük! Írja a megfelelő betűjelet a vonalra!

1. Krone Cirkusz	A) Franciaország
2. Arlette Gruss Cirkusz	B) USA
3. Knie Cirkusz	C) Magyarország
4. Fővárosi Nagycirkusz	D) Svájc
5. Ringling Cirkusz	E) Németország

1..... 2. .... 3. .... 4. .... 5. ....

5 pont	
--------	--

13. Soroljon fel 3 híres bűvészt a múltból!

1. ....
2. ....
3. ....

3 pont	
--------	--

14. Soroljon fel 3 híres bohócot a múltból!

1. ....
2. ....
3. ....

3 pont	
--------	--

15. Melyik szó egészíti ki a sorban lévő szavakat?

- a) .....stand, ...-auf-..., ...voltige .....
- b) .....rúd, ...hinta, ...deszka .....
- c) .....rúd, ...trapéz, ...sitz .....
- d) ....szaltó, hand....., kopf..... .....

2 pont	
--------	--

16. A cirkusz felépítésénél milyen időbeli sorrendben kerülnek a helyükre az alábbiak?

- 16.1. a.) fésűk, b.) lábdeszka, c.) kvatapol .....
- 16.2. a.) gradén, b.) maszt, c.) pisztzni .....
- 16.3. a.) körponyva, b.) sátor, c.) rundstandli .....

3 pont	
--------	--

Rövid válaszokat igénylő feladatok

17. Válaszoljon egész mondattal a kérdésekre!

17.1. Mit jelent a „180°-os elv” a kínai rúdnál?

.....
.....
.....

17.2. Mi a hasonlóság a gumiasztalon és az orosz rúdon végrehajtott szaltó között?

.....
.....
.....

17.3. Körülbelül mekkora dinamikus terheléssel kell számolnunk az eszközök tervezésénél, méretezésénél?

.....
.....
.....

17.4. Milyen technikai részletekre kell figyelnie az untermannak, amikor kézben, magasban tarja partnerét?

.....
.....
.....

<i>4 pont</i>	
---------------	--

18. Írja le egy produkció elkészítésének 6 nagyobb fázisát!

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....

<i>6 pont</i>	
---------------	--

19. Nevezze meg a „brücke” szakszó jelentését! Ismertesse, milyen artista trükköt takar! Írja le, milyen más jelentései vannak a cirkuszművészetben!

Jelentése: .....

Artista trükk leírása: .....

.....
.....
.....

Egyéb jelentéseinek leírása: .....

.....
.....

<i>6 pont</i>	
---------------	--

20. Magyarázza meg a „derékbalansz” artista szakkifejezést és írjon egy olyan szót is, amellyel leginkább helyettesítené ezt a kifejezést!

Leírás:.....

.....
.....
.....
.....

Szinonima: .....

<i>4 pont</i>	
---------------	--

21. Mit jelent a „kínai karika” az akrobata szakágban, és mit jelent a bűvészetben?

Jelentése az akrobata szakágban: .....

.....
.....
.....

Jelentése a bűvészetben:.....

.....
.....
.....

<i>2 pont</i>	
---------------	--

22. Mi a „kopftrapéz” szinonimája? Mutassa be a nevezett zsánert!

Szinonima: .....

Leírás: .....

.....

.....

.....

<i>4 pont</i>	
---------------	--

23. Mutassa be a „rola-rola” egyensúlyozó zsánert és írjon rá egy rokon értelmű kifejezést is!

Leírás: .....

.....

.....

.....

Szinonima: .....

<i>4 pont</i>	
---------------	--

24. Mit jelent a ”vertikal seil”? Írja le a XX. és XXI. századi változatait!

Jelentése: .....

Változatai: .....

.....

.....

.....

<i>4 pont</i>	
---------------	--

---

25. Válaszoljon röviden a Budapesti Cirkuszfesztiválhoz kapcsolódó alábbi kérdésekre!

25.1. Mióta rendezik meg, és milyen gyakorisággal?

.....

25.2. Milyen helyszínen tartják?

.....

25.3. Melyik intézmény a szervezője?

.....

25.4. Ki volt a kitalálója és első főszervezője?

.....

25.5. Országos, kontinens- vagy világverseny-e?

.....

25.6. Milyen rangúnak számít a cirkuszfesztiválok között?

.....

6 pont	
--------	--

	a feladat sorszáma	pontszám			
		maximális	elért	maximális	elért
Tesztjellegű feladatok	1.	3		60	
	2.	5			
	3.	3			
	4.	5			
	5.	3			
	6.	3			
	7.	5			
	8.	3			
	9.	4			
	10.	5			
	11.	5			
	12.	5			
	13.	3			
	14.	3			
	15.	2			
	16.	3			
Rövid válaszokat igénylő feladatok	17.	4		40	
	18.	6			
	19.	6			
	20.	4			
	21.	2			
	22.	4			
	23.	4			
	24.	4			
	25.	6			
Az írásbeli vizsgarész pontszáma				100	

_____ dátum

_____ javító tanár

	pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt
Tesztjellegű feladatok		
Rövid válaszokat igénylő feladatok		

_____ dátum

_____ dátum

_____ javító tanár

_____ jegyző